

SPEGELBLANK SPRAYFÄRG

Det är få saker som är så krävande att måla som en cykel. Och det är inte ofta man ser en snyggt hemmamålad cykel. Men **om du är noggrann och har tålamod, kan du få ett perfekt och blankt resultat.**

En vanlig cykel av bra kvalitet kostar lätt 8.000-10.000 kr. Men då får du en cykel som kommer att hålla i många år om du underhåller den. Ett utmärkt exempel på detta är den här citybiken, som nu är 12-15 år gammal. Den har underhållits kontinuerligt under åren och de flesta slitdelar har bytts ut i takt med att de åldrats.

Åren och de tusentals kilometrarna har satt sina spår på ramen, och även om den är funktionellt tiptop, är den

inte alls lika vacker som den var en gång i tiden.

En billig omgång med färg

Lyckligtvis kan du få en sådan här cykel att glänsa och gnistra som ny igen.

Ekonomiskt sett är det inte ett särskilt krävande jobb, men tidsmässigt är det en annan historia. Slipningsarbetet är särskilt krävande. Om du vill ta en genväg kan du låta sandblästra ramen. Det kostar normalt ungefär en tusenlapp. □

Gör Det Själv

SVÅRIGHETSGRAD

Uppgiften kräver mycket tålamod och noggrannhet. Det är en krävande uppgift som får ta sin tid.

LÄTT

SVÅRT

TIDSÅTGÅNG

Runt 15 timmars arbete. Med torktid får du räkna med en vecka.

PRIS

Omkring 1.000 kr.

MATERIAL

- Två burkar primer
- Tva burkar sprayfärg, grundfärg
- Två burkar sprayfärg, detaljfärg
- Två burkar klarlack
- Fine Line-maskeringstejp
- Maskeringstejp
- Transferklistermärken

FÖRE

Ramen hade tydliga märken, repor och avskavningar efter 12-15 års flitig användning.

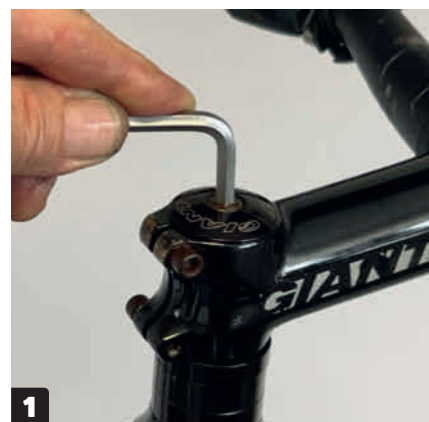

Plocka isär cykeln

Den första förutsättningen för ett bra resultat är att demontera cykeln helt så att ramen och framgaffeln kan målas separat.

Börja med att skruva loss hjulen. Koppla loss alla vajrar till växlar och bromsar. Ibland kan vajrarna återanvändas, men ofta behöver cykeln nya vajrar när den monteras ihop igen.

Håll reda på alla delar och deras ordning så att du enkelt kan montera ihop cykeln igen när den är målad.

1

Separera ram och framgaffel. Det görs vanligtvis genom att ta bort styrbulten som håller styret. Skruva även loss alla andra delar av ramen. Det mesta kan göras med verktyg som insexnycklar och skiftnycklar.

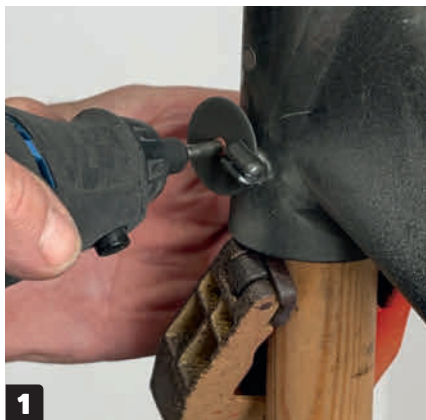
2

Skruva ut vevhuset. Det ska vanligtvis skruvas loss från båda sidor och kräver en specialnyckel som passar det specifika vevhuset. Du kan också låta en cykelreparatör skruva loss vevhuset åt dig.

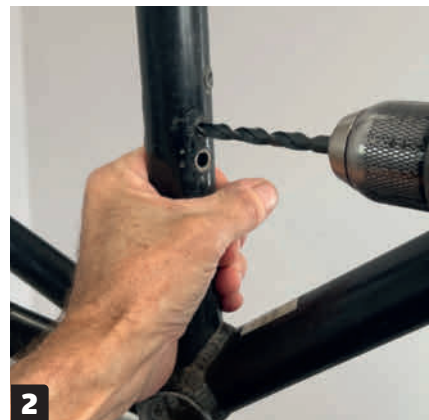
Ta bort växlaren

Den cykel vi målar här är byggd för en framväxel. Men eftersom vi inte behöver så många växlar och vill ha ett renare utseende, kommer cykeln att byggas upp med ett nav framtill.

Vi har därför beslutat att helt ta bort utrustningen för den främre växlaren. Detta är ett rent estetiskt val. Vi kunde ha låtit den sitta kvar på cykeln och ändå byggt upp den med ett främre nav.

1 **Kabelstoppet skärs bort** med ett litet rotationsverktyg och en liten kapskiva. Därefter slipas de sista resterna bort med en fil så att ytan blir jämn och fin.

2 **Gångorna till växlaren borrar ut.** De sitter på samma sätt som popnitar och flänsen tas enkelt bort med ett borr som är något större än hålet i niten.

Ta bort lacken

Den absolut största och mest tidskrävande uppgiften när man målar en cykelram är att ta bort gammal färg. Även om uppgiften är enkel och okomplicerad tog det i vårt fall cirka 10 timmar.

Om ramen är tillverkad av metall, t.ex. stål eller, som i det här fallet, aluminium, kan du börja ta bort färg och lack. Om det är en kolfiberram måste du vara lite mer försiktig. Kolfiber tål inte starka lösningsmedel. Lösningen är därför att våtslipa mycket försiktigt, utan att slipa i kolfibern.

1 **Slipa bort gammal lack och färg med våtslippapper.** Börja med ca korn 240, som tar bra, och avsluta med korn 800, som lämnar ytan slät och utan djupa repor. En fördel med våtslipning är att det inte dammar. Du ska slipa bort färgen, men en del av den underliggande primern kan sitta kvar.

HÄNG UPP RAMEN

När du ska måla är det viktigt att ramen hänger fritt så att inget klämmar eller på annat sätt håller fast ramen. Det gör du enklast med hjälp av ett kvastskäft som du placerar i en parasollfot eller julgransfot.

Ramen placeras så att kvastskäftet går genom det främre ramröret där framgaffeln normalt sitter. Ramen hålls uppe på kvastskäftet med hjälp av en limklämma.

Framgaffeln kan enkelt hållas i handen om du håller i den del som normalt går genom ramen.

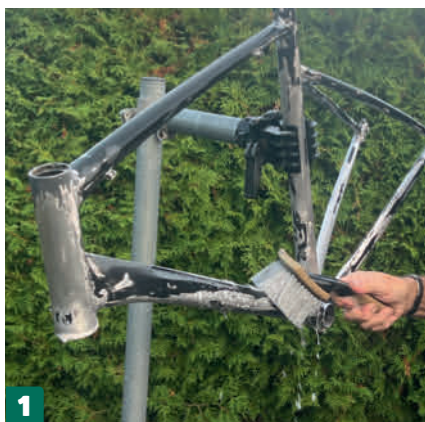
2 **Envis färg kan tas bort med färgborttagningsmedel.** Detta gäller även färg på svåråtkomliga ställen. Använd inte färgborttagningsmedel på kolfiberramar och följ anvisningarna på färgborttagningsmedlet.

3 **Skrapa bort färgborttagningsmedlet och lacken** och slipa med våtslippapper så att ytan blir jämn och slät. När ytan inte har några märkbara övergångar mellan primer och ram kan du gå vidare.

Redo för primer

Primer är det första viktiga lagret som sprutas på ramen så att färgen har någonting att fästa på. Men innan du kommer så långt måste ramen och gaffeln förberedas. De måste tvättas noggrant så att ytan är helt ren och fri från fett. Och sedan ska alla hål och gängor förslutas så att de inte fylls med färg. Om de gör det går det inte att montera ihop cykeln igen.

1 **Tvätta ramen noga**, så att all lös färg och andra rester avlägsnas. Tvätta med diskmedel och var mycket noga med att skölja bort vattnet efteråt. Detta beror på att primern inte kan fästa på tvålrester.

2 **Skruva maskinskravar i alla gängor.** Använd långa skruvar. Du kan använda dem som handtag för att flytta, vrida, rotera och stödja ramen under målningen.

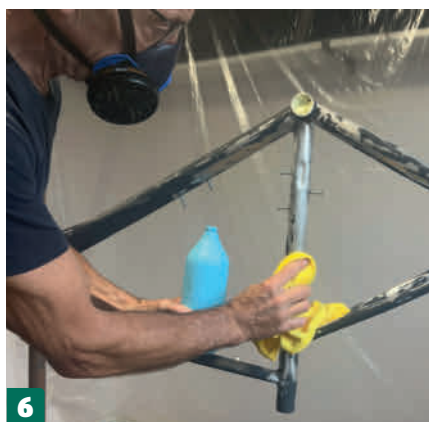
3 **Sätt för vevhuset med maskeringstejp.** Skär längs kanten med en hobbykniv så att finishen blir perfekt. På framgaffeln tejpar du över den del som normalt går genom ramen.

4 **Det främre ramröret tejpas.** Det är här framgaffeln brukar sitta och där ett kvastskäft ska gå igenom när vi målar. Därför ska tejpens gå ner i öppningen så att det finns ett hål för upphängning.

5 **Sätt en remsa Fine Line-maskeringstejp över ramnumret.** Då kan du frilägga det igen efteråt.

6 **Ta bort alla fingeravtryck och andra fettfläckar.** Det görs genom att torka av ramen med en luddfri trasa med rengöringsprip. Undvik att vidröra ramen och gaffeln med bara händer efteråt.

SÅ HÄR SPRUTMÅLAR DU

När du målar med sprayfärg finns det ett antal saker du måste tänka på för att få ett bra resultat. Och det gäller oavsett om du målar en cykel eller en brevlåda.

- Se till att det finns bra ljus och gott om utrymme.
- Täck över noggrant runt om dig.
- Skaka burkarna ordentligt.
- Både burken och arbetsstycket ska ha samma temperatur för att matcha färgens arbetstemperatur. Det står på burken.
- Håll rätt avstånd mellan burken och arbetsstycket. Avståndet står på burken.
- Måla rakt på utan att "svänga" med burken.
- Om möjligt, justera munstycket för att få den bäst passande träffbild.
- Applicera färgen i flera tunna lager, med korta mellanrum.
- Det sista lagret påförs i ett arbetsmoment.
- Det sista lagret ska vara så tätt att färgen precis kan flyta ihop - utan att rinna.
- Vänd burken upp och ner och spraya när du är klar. Det tömmer munstycket på färg.

Primer och reparationer

Det är först efter att ramen har grundats som du kan se de sista små ojämnheter i ytan. Om du behöver spackla eller på annat sätt reparera ramen är det också bäst att vänta tills ytan har grundats. Det beror på att primern gör att spackel och liknande fäster ordentligt.

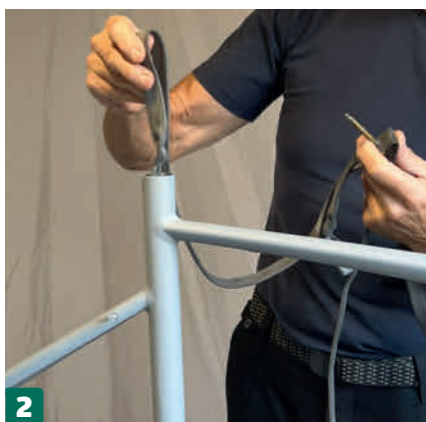

1 Ge ramen och framgaffeln ett första heltäckande lager primer. Spraya på i flera tunna lager med en kort paus emellan. Börja på de svåraste ställena, t.ex. skarvarna, och täck hela ramen. Primern får inte rinna. Ramen ska dock slipas, så små ojämnheter kan rättas till.

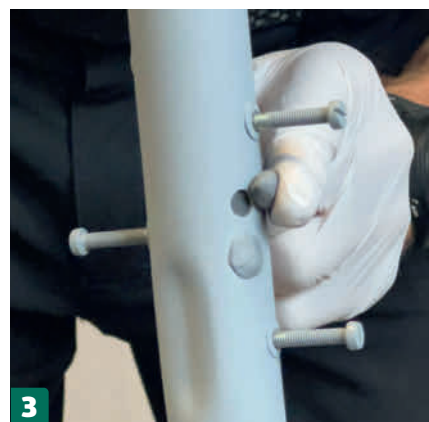
PRIMERTEST

Eftersom det är svårt och extremt tidskrävande att slipa ner ramen helt så att ingen primer finns kvar, kan du låta en del av den gamla primern sitta kvar. Om du gör det är det dock viktigt att du väljer en primer och färg som kan fungera med den gamla primern. Det kan du säkerställa genom att göra ett primertest.

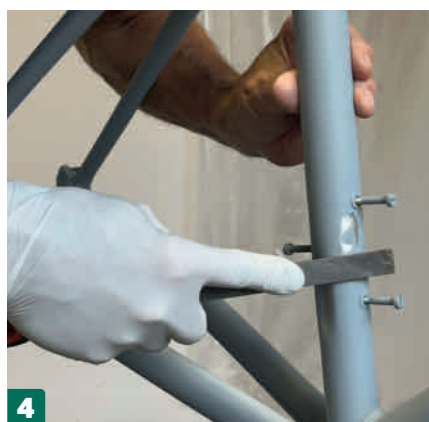
Spraya lite av den nya primern på den gamla och se hur den reagerar. Om det bubblar upp måste du byta produkt. Om inget händer är du redo att måla.

2 Gör ett bakstopp för reparation av hål till växlaren när primern är torr. Detta görs genom att skära av en cykelslang och knyta knutar i ändarna. Slangen förs in i sadelröret och pumpas upp.

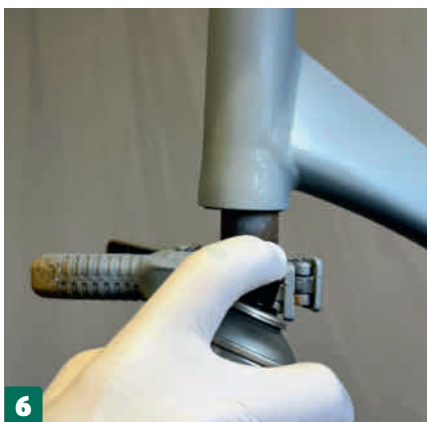
3 Täck hålen med en tvåkomponents reparationsmassa för aluminium. Massan knådas mellan två fingrar tills den har jämn färg och den stoppas försiktigt in i hålet.

4 Slipa reparationsmassan när den har härdnat. Det härdar på några minuter. Den första, grova bearbetningen görs med en fin fil. Slipa slutligen med våtslappapper.

5 Slipa bort ojämnheter och defekter. När primern är torr kan man tydligt se om något behöver "finjusteras". Det här är spåren efter det borttagna vajerstoppet som behöver en extra omgång med fil och våtslappapper.

6 **Avsluta med ett sista, täckande lager primer över allt** när det inte finns några fler ojämnheter. Tvätta av reparationerna med sprit innan du primar.

7 **Slipa hela ramen lätt med våtslappapper med korn 1.200** när primern är helt torr. Slipa inte igenom primern. Torka bort damm och vatten med en fibertrasa och låt torka.

8 **Täck över de ytor där hjulen ska spännas fast.** De ska nämligen inte målas. Här använder vi små filtkuddar som kan placeras under stolar och liknande. Du kan också klippa till maskeringstejp för detta ändamål.

Grundfärg

Nu är det dags att måla med grundfärgen, som ska appliceras i två omgångar med 1-2 minuters mellanrum.

I det första momentet börjar du med att måla de svåråtkomliga områdena, varefter hela ramen får ett tunt lager färg för att hjälpa slutfärgen att lägga sig fint och jämnt.

Efter 1-2 minuter målar du det sista, täckande lagret i ett arbetsmoment. Börja med cykeln upp och ner och måla undersidan. När du är klar vänder du snabbt cykeln genom att hålla i de långa skruvarna.

1 **Ge cykeln det första lagret färg.** Börja med de knepiga ställena och måla sedan hela ramen med ett tunt lager. Det tunna lagret gör att slutfärgen fäster bättre och inte rinner. Kom ihåg - töm munstycket.

2 **Applicera det andra och täckande lagret färg** efter 1-2 minuter. Det ska göras i ett arbetsmoment. Det är lättast att kontrollera om du börjar på undersidan och vänder på ramen efter hand. Applicera precis så mycket färg att den flyter ut fint i ett jämnt och täckande lager. Färgen får absolut inte rinna. Det första tunna lagret hjälper färgen att fästa.

VAL AV FÄRG

Det är viktigt att du väljer primer, färg och lack från samma tillverkare. Då kan du vara säker på att de fungerar tillsammans. Om du väljer produkter från olika tillverkare riskerar du att färgen får primern att bubbla upp eller att den avslutande lacken gör samma sak med färgen.

Primern ska matcha det material som ramen är tillverkad av. I det här fallet är det aluminium, men en cykelram kan också vara tillverkad av stål, kolfiber eller titan.

När du väljer nyans ska du också tänka på om det krävs en viss grundfärg som underlag för att få den önskade nyansen.

Det är också skillnad på färgens kvalitet, och dyra färger har ofta lättare att flyta ihop till en jämn och fin yta. I den här artikeln använder vi dock färg från Biltema, som kostar cirka 70 kronor per burk.

Detaljfärg

Vår cykel ska ha två färger på ramen, så när grundfärgen är helt torr kan vi börja med detaljfärgen.

Det är mycket viktigt att du låter grundfärgen torka helt, annars kan tejen dra bort färgen. Följ anvisningarna på färgburkarna.

Det är viktigt att den del av cykeln som ska ha den vita grundfärgen är noggrant och helt täckt. Annars riskerar du att få färg även där.

1

Skapa skarpa kanter med Fine Line-maskeringstejen. Det är en smal, slät och flexibel maskeringstejp som du kan forma i stort sett hur du vill. Du kan skära försiktigt i överlapp och skarvar med en vass kniv.

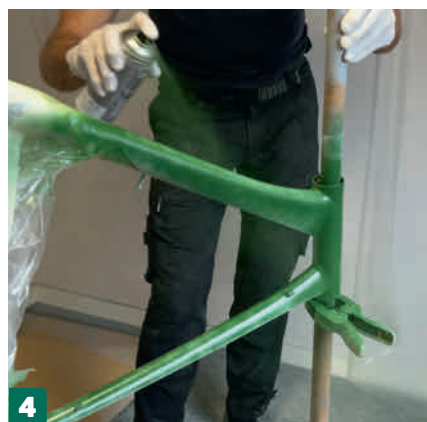
2

Sätt maskeringstejp längs Fine Line-tejen så att du täcker ordentligt.

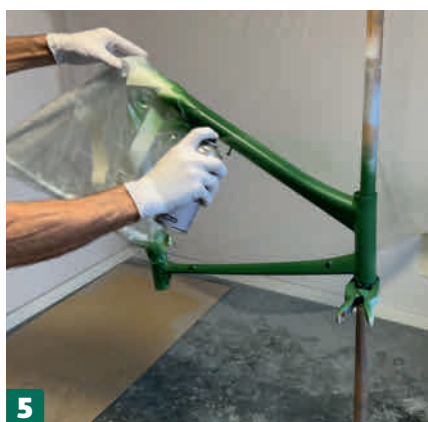
3

Ramen packas in noggrant där färgen inte får hamna. Allt packas in i plast.

4

Detaljfärgen sprayas på på samma sätt som grundfärgen. Börja med de svåra ställena och applicera ett tunt lager på resten av ramen. Börja med undersidan av cykeln. Skaka burken noggrant före användning.

5

Applicera det andra och täckande lagret detaljfärg. Återigen, gör det i ett moment efter 1-2 minuter. Börja på undersidan, vänd på ramen och måla färdigt så att färgen bara flyter ihop.

6

Ta bort inplastning och maskeringstejp. Detta görs när färgen har stelnat och är dammtorr (efter ca en timme). Börja med att ta bort maskeringstejen och plasten. Lossa slutligen Fine Line-tejen försiktigt och dra av den i en skarp vinkel.

Transfer-klistermärken

För att ge cykeln pricken över i:et utrustar vi den med logotyper som sätts på innan den slutliga klarlacken.

Logotyperna sätts på som transferklistermärken, där endast själva logotypen syns utan bakgrund. Klistermärkena kan köpas online och det är möjligt att hitta namn och logotyper för de flesta cykelmärken.

Vår ram är från märket Giant och vi har valt de ursprungliga logotyperna.

1 Hitta rätt placering. Håll upp logotyperna mot ramen och välj några fasta punkter att placera dem efter.

2 Dra försiktigt av baksidan. Dra av pappret i en skarp vinkel. Se till att logotypen inte följer med.

3 Var mycket noggrann när du placerar transfermärket. För det inte går att göra om. Det är viktigt att du gnuggar varje bokstav noggrant, särskilt när bokstäverna "går runt ett hörn" som här. Det får inte heller finnas några luftbubblor under.

4 Dra försiktigt av pappret när transfermärket har gnuggats fast ordentligt. Dra av långsamt i en skarp vinkel och se till att det lossnar som det ska.

Klarlack

Nu fattas bara klarlack. Spraya på den på samma sätt som med färgerna. Börja med de svåraste områdena och spraya ett tunt lager på hela ramen. Efter 1-2 minuter sprayar du ett täckande lager, som ska flyta ihop till en blank, enhetlig yta.

När färgen är dammtorr kan du försiktigt ta bort maskeringstejpen och skruvarna i gångorna. Skär bort Fine Line-tejpen och ta bort den så att ramnumret syns igen.

Låt ram och framgaffel härda i några dagar innan du monterar ihop din "nya" cykel.

1 Spraya på klarlacken i två omgångar som du gjorde med grund- och detaljfärgen. Först fokuseras på de svåråtkomliga ställena. Slutligen målas hela ramen på en gång.